

**FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID
van de Universiteit Leiden**

VERSLAG

van de openbare vergadering van het faculteitsbestuur met de faculteitsraad van

22 april 2024

Behoudens goedkeuring van de raad

Aanwezig:

Van de faculteitsraad:

Namens de LSP-fractie:

mw. I. van der Valk
mw. H. Hilberink
dhr. F. Kuiper

Namens de PP-fractie:

mw. mr. L. Hartman-Ohnesorge
mw. mr. dr. M. Samadi
mw. C.G.M. van der Tol (online)

Op persoonlijke titel:

mw. M. Zomerdijk
mw. E. Wiggers (Persoonlijke Titel) (online)

Namens de fractie Onafhankelijken:

dhr. mr. dr. G. Molier
dhr. dr. T.L.M. Verdoes
mw. dr. C. Rose

Namens de fractie ONS Leiden:

mw. C. Zengerink
mw. R. Gooijer

Van het faculteitsbestuur:

mw. prof. mr. dr. drs. W.S.R. Stoter (Voorzitter / Decaan)
dhr. prof. mr. J.H. Crijns (Vice-Decaan)
dhr. drs. G.J. Boshuizen RC (Directeur Bedrijfsvoering)
mw. H. Saberi (Assessor)

Van het faculteitsbureau:

mw. V.C. Versluis-Blankestijn (Bestuurssecretaris)
dhr. drs. N.J.C. van de Ven (Hoofd Onderwijs- en Studentzaken)
mw. drs. M. Langeler-Hollebeek (Notulist)

Afwezig:

Van de faculteitsraad:

dhr. R. Becker BA (PP-Fractie)

1. Opening en vaststelling van de agenda

De Voorzitter opent de vergadering om 10.03 uur en heet allen van harte welkom. De agenda wordt
ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Voorzitter staat stil bij de samenwerking tussen de Gentse Rechtsfaculteit en de Faculteit der
Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Elk jaar geeft een van de hoogleraren van de ene faculteit
een bijzonder gastcollege aan de andere faculteit; dit wordt de Thorbeckelezing genoemd. Deze keer is de
lezing op 18 & 19 april jl. gehouden bij de FdR. Volgend jaar zal de Thorbeckelezing weer plaatsvinden in
Gent.

3. Aanmelding punten voor de rondvraag

De ingebrachte punten vanuit de Raad zijn:

→ Flexplekken

→ PhD-aanstellingen / PhD-fellows

→ Randvoorwaarden roostering; OER 2024-2025

Deze punten zullen behandeld worden bij het betreffende agendapunt. Zie aldaar.

Ter besluitvorming

4. Vaststelling verslagen van de vorige vergadering: 11 maart 2024

De verslagen, besloten en openbare gedeelte, worden ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de notulist.

5. Organisatie

Mariska Costeris, hoofd FEZ, is bij dit punt aanwezig.

Directeur Bedrijfsvoering voegt de punten a & b samen in zijn toelichting en behandelt deze niet separaat.

a. Universitaire bijdrage en Allocatie BOOM 2025 (Ter Bespreking) &

b. Eindadvies WG BOOM 2025 (Ter Informatie)

Directeur Bedrijfsvoering geeft een toelichting op bijgaande documenten. De middelen die het FB ter
beschikking heeft om in te zetten voor het verzorgen van onderwijs en onderzoek bestaan voor het overgrote
deel uit de universitaire bijdrage van het College van Bestuur, vastgesteld op basis van het Allocatiemodel
Eerste Geldstroom (AEG). De opbouw van de universitaire bijdrage wordt opgenomen in de nog vast te
stellen Kadernota 2025-2029. Zie voor specifieke detailgegevens → de toegezonden stukken. Gemeld wordt
dat de opbouw van de universitaire bijdrage t.o.v. 2024 op een aantal onderdelen is gewijzigd naar
aanleiding van de herijking van AEG. Deze wijzigingen zijn verwerkt in BOOM en dit betekent dat de
universitaire bijdrage daalt met ongeveer 1,5mio€ vergeleken met dit jaar. Directeur Bedrijfsvoering verklaart
dat dit o.a. een gevolg is van de minder behaalde studiepunten (gevolgen zijn in een eerdere FR uitvoerig
besproken). Directeur Bedrijfsvoering meldt dat in de Faculteitsraad van 3 juni aanstaande een notitie over
de begroting op hoofdlijnen aan de FR wordt voorgelegd en hoopt dat de Raad dan voldoende inzicht heeft
gekregen om haar goedkeuring te geven.

Onafhankelijken-Fractie maakt haar complimenten voor de wijze van aanpak, ook met name dat in de
nieuwsbrief aan de FdR-medewerkers de stand van zaken over de huidige financiële situatie kenbaar is
gemaakt. De Raad heeft tussentijds ook een bijeenkomst gehad, zoals in de vorige FR was voorgesteld, en
is daar goed geïnformeerd over de stand van zaken inzake de begroting. Echter, de Fractie maakt zich nog
steeds zorgen over het aantal fte's van het OBP en mist ook een allocatiemodel voor het OBP. Bovendien
merkt zij op dat het OBP ook geen reserves heeft, maar dat er wel afgevoerd moet worden. De
Onafhankelijken-Fractie heeft vernomen dat er voor de stafdiensten een taakstelling is opgezet, maar een
allocatiemodel ontbreekt. OBP zien zij als de achilleshiel van het bezuinigingsplan; gevraagd wordt hoe
e.e.a. wordt vormgegeven, aangezien in BOOM daar weinig over terug te zien is.

PP-Fractie vraagt of de besparingen in de afdelingen niet disproportioneel zijn. Directeur Bedrijfsvoering
antwoordt dat de afdelingen HR/FEZ gekeken hebben naar de bezetting per afdeling binnen een instituut en
dat het correct is dat de ene afdeling "harder" geraakt wordt dan een andere door diverse redenen, zoals
bijvoorbeeld het hebben van minder studenten. In goed onderling overleg wordt gekeken hoe een en ander
kan worden opgevangen en waar ook reserves kunnen worden ingezet. Met betrekking tot de vraag over het
OBP antwoordt Directeur Bedrijfsvoering dat er gesproken wordt met de stafafdelingen en dat daar ook een
invulling van de taakstelling is: er wordt gekeken naar o.a. het natuurlijk verloop, maar ook naar andere
maatregelen die genomen kunnen worden, zoals bijvoorbeeld het niet invullen van vacatures. Dus net zoals

65 met de instituten is gedaan, worden er ook gesprekken gevoerd met de stafafdelingen. Mariska Costeris vult
nog aan dat ook bij het OBP gekeken wordt op welke materiële lasten bespaard kan worden. Zo ook is
bewust gekozen in de prioritering om eerst gesprekken met de instituten te laten plaatsvinden, zodat daar
snel helderheid is in verband met het upcoming collegejaar. De Raad zal op de hoogte gehouden worden
over de voortgang m.b.t. voorgaande. Als laatste meldt *Directeur Bedrijfsvoering* dat in het allocatiemodel
70 van het CvB enkele voor FdR relevante wijzigingen zijn opgenomen, de meest relevante is dat derde
geldstroom financiering nu onderdeel uitmaakt van de onderzoekscomponent.

6. Onderwijs

Algemeen

75 *Vice Decaan* meldt dat er momenteel veel speelt in het onderwijs, zo ook rondom de verdere implementatie
van de Kernvisie. Zo wordt er gekeken bijvoorbeeld hoe een aantal maatregelen, die in de Kernvisie
genomen worden, alvast naar voren gehaald kunnen worden naar het collegejaar 2024-2025. Met betrekking
tot het voorgaande is een notitie in voorbereiding, die in de volgende FR-vergadering geagendeerd zal
worden, zodat de Raad hier input op kan geven. Hetzelfde geldt ook voor het rapport van de Werkgroep
80 Toetsing in het kader van de Kernvisie; men is bezig geweest met een concept richtlijn toetsing. De vraag is
vooral hoe ziet het facultaire toetsbeleid eruit met als doel om studenten meer te activeren en zo het
studiesucces te laten toenemen.

Met betrekking tot de gestelde vraag vanuit de Raad over de OER “kunnen de OER-en snel gedeeld worden
met de FR i.v.m. de veranderingen ten opzichte van de Kernvisie?”, antwoordt *Vice Decaan* dat het
85 onderwerp OER voor de FR- agenda van juli geagendeerd zal worden.

□ Ter bespreking

a. Keuzenvakken & Minoren:

90 *Vice Decaan* geeft een toelichting. In het kader van het 10ec-vraagstuk (o.a. het nieuwe curriculum met een
aantal nieuwe vakken en ook dat een aantal vakken zal teruggaan van 10ec naar 5ec), is in de marge van
dit overleg ook gesproken met de WD's over de nieuwe minoren. Er zijn vier nieuwe kernvisie-minoren
gekomen, te weten: Mensenrechten; Rechtspraktijk; Philosophy, Sociology, History and Law (PSHL) en
International Business Law. Natuurlijk waren er al 8 bestaande minoren, aldus *Vice Decaan*. In totaal zijn er
95 dus nu 12. Hij merkt op dat het aanbod van minoren wat door de faculteit kan worden gerealiseerd,
gekoppeld is aan het financiële aspect; het aanbod is niet oneindig om die reden.
Zo ook zal er van 15ec keuzeruimte overgegaan worden naar 30ec keuzeruimte in het vijfde semester.
Momenteel zijn er ook veel losse keuzevakken, aldus de *Vice-Decaan*. Het zijn er veel en verdeeld over de
hele faculteit en het ene keuzevak trekt een student meer dan de andere. Dus de transitie van de
keuzenvakken naar de minoren zal goed bestudeerd moeten worden en gekeken zal moeten worden hoe
100 e.e.a. te bewerkstelligen: kan een deel van de keuzevakken een plek krijgen in de minoren of worden
aangeboden als honours vak of misschien aanbieden als LLC-vak, Engelstalig. *Vice-Decaan* gaat naar
aanleiding van laatstgenoemd punt meteen in op de Exchange studenten, die de vakken in het Engels
volgen en dat er dus ook genoeg aanbod moet zijn voor hen: Engelstalige vakken. Er moet goed nagedacht
worden hoe studenten de juiste keuze te laten maken. Hoe dit in de praktijk precies zal plaatsvinden, is nog
105 niet helemaal helder. Het hele proces om de transitie goed te laten verlopen is een hele uitdaging, aldus
Vice-Decaan. Een aantal praktische suggesties/vragen/issues die naar voren komt vanuit de Raad zullen
meegenomen worden in de governance. De minorruimte zit altijd in het eerste semester en daarom is een
bewuste keuze van de student belangrijk en zo ook om de student daarbij te begeleiden.
Vice-Decaan merkt op dat het universitair beleid is dat alle faculteiten overgaan naar een minorenruimte van
110 30ec in het vijfde semester. *PP-Fractie* geeft mee dat m.b.t. de conditionele herkansing, dat als deze ook in
de minor gaat gelden, het gevolg misschien is dat er weinig externen bij FdR een minor gaan volgen en vice
versa en benadrukt wordt door de Raad om hier goed over na te denken. Ook moet er flexibiliteit zijn in de
samenstelling van het keuzevakkenpakket. *Vice-Decaan* merkt op dat de genoemde punten meegenomen
zullen worden.

115 *Onafhankelijken-Fractie* vraagt: stel dat als een vak niet onder een van de keuzevakken kan worden
geplaatst, omdat deze niet financieel rendabel is, kun je dit vak dan ‘for free’ aanbieden? Is er ook een
mogelijkheid om een keuzevak te volgen naast de minor. *Vice-Decaan* antwoordt dat er een aantal varianten
op tafel liggen. Echter, hij waarschuwt dat er ook gewaakt moet worden voor werkdruk; dus om niet te veel
varianten te hebben. Hier moet verstandig mee omgegaan worden.

120 *LSP-Fractie* merkt op dat veel studenten toch vakken kiezen die in het Nederlands gegeven worden. *Vice-*
Decaan meldt dat er 3 minoren in het Engels worden aangeboden. Of de 8 minoren voortgezet worden op
de huidige manier, daar zal dus naar gekeken worden en daar hoort ook de taal bij. In totaliteit moet er een
aantrekkelijk aanbod zijn: voor zowel interne als externe studenten. Er moet een goed evenwicht zijn tussen
het aanbod van Engelstalige en Nederlandstalige vakken. *Onafhankelijken-Fractie* merkt op dat vanuit het

125 Ministerie toch verplicht is dat de taal Nederlandstalig moet zijn, behalve dan bij international masters. Vice-Decaan antwoordt dat de nieuwe constructie niet betekent dat alle minoren in het Engels gegeven zullen worden. Nogmaals, er moet een evenwichtig aanbod zijn van Nederlands en Engelstalig vakken.

130 *Ter Informatie*

b. Projectorganisatie & Ondersteuning

135 Vice-Decaan geeft een toelichting en meldt dat de meeste teams vanuit de Kernvisie hun opdracht zo goed als afgerond hebben en de door de teams gemaakte plannen hebben inmiddels grotendeels groen licht gekregen om op vakniveau geïmplementeerd te gaan worden. Het voorstel is om de teams waarvan de opdracht (bijna) afgerond is uit te faseren, waarna leerlijn-coördinatoren en trekkers op specifieke thema's worden aangewezen. Het Kernteam bewaakt de voortgang van de implementatie. Vervolgens meldt de Vice-Decaan dat het nieuwe Kernvisie-curriculum 5 leerlijnen kent: privaatrecht; publiekrecht; strafrecht; vaardigheden en interdisciplinariteit. Per leerlijn is er 1 coördinator en daarnaast is er nog een coördinator integratiegroepenonderwijs. Ook belangrijk te melden, is dat voorgaande binnen het bestaande budget van de Kernvisie valt. De drie trekkers van de specifieke thema's zijn: trekker kwaliteitszorg; trekker diversiteit & inclusie en trekker student journey. LSP-Fractie vraagt wat een student journey is en Vice-Decaan antwoordt dat dit eigenlijk alleen maar wil zeggen dat studenten beter gemonitord worden en het doel daarvan is om hen beter de faciliteren en te ondersteunen, waar en indien nodig (dus hoe gaat een student door het curriculum). Naar aanleiding van voorgaande kan er adequaat beleid op gemaakt worden. Voor de assessor is hier ook een belangrijke rol voor weggelegd.

145 *Ter Consultatie*

c. Randvoorwaarden roostering

150 Vice-Decaan geeft een korte toelichting m.b.t. het roosteren en meldt dat het lastig is om zalen te vinden om werkgroepen te laten plaatsvinden en dat om goed te kunnen roosteren er gekeken wordt naar het tijdslot van 19.00-21.00 uur. Er vindt een discussie plaats en diverse argumenten passeren de revue waarom dit tijdstip niet wenselijk is. De gehele Raad staat niet positief tegenover het lesgeven van 19.00-21.00 uur. Zo ook staat in paragraaf 2.4 van de OER dat onderwijs tot max. 19.00 uur mag worden gegeven. Op de vraag van de PP-Fractie of er ook gekeken wordt naar het gebruik maken van zalen buiten het KOG, antwoordt Hoofd Onderwijs- en Studentzaken dat hier al naar gekeken wordt en er met FGW geschakeld wordt naar uitwisseling van zalen onderling. Het standpunt van de Raad is helder, aldus de Vice-Decaan.

155 *Ter Consultatie*

d. Onderwijsvoorbereiding

160 Onafhankelijken-Fractie merkt op dat m.b.t. tentamens in blok 1 er te weinig tijd zit tussen de laatste werkgroep en het tentamen en dat er wellicht eerder met onderwijs begonnen kan worden naast LLP. Kan hier een update over gegeven worden; wordt hier naar gekeken of niet. Vice-Decaan antwoordt m.b.t. deze vraag dat dit punt onderzocht wordt en of dit mogelijk is om te realiseren. Hij kan echter niets toezeggen.

165 *Ter Besluitvorming*

e. Samenwerking American University – Washington College of Law

170 PP-Fractie vindt dit een fantastische ontwikkeling en zegt dat dit ook erg fijn is voor de studenten. De Fractie vraagt vervolgens waarom er geen samenwerking meer is tussen LEI-FdR en Columbia (Summer Programme). Mariska Costeris antwoordt dat dit voorheen door LLA werd georganiseerd, maar dat gebleken is, dat het niet een succesvol programma is voor Leiden. Echter, de samenwerking bestaat nog wel, maar er wordt gezamenlijk onderzocht welk format hier aan te geven, zodat het ook voor Leidse studenten aantrekkelijk is.

175 **7. Onderzoek**

Ter Informatie

a. Korte update Startersbeurzen

180 Mariska Costeris, hoofd FEZ, geeft de stand van zaken weer en meldt hoe de uitvraag is gegaan. Zij meldt dat er 16 verzoeken zijn binnengekomen vanuit de verschillende afdelingen en dat daarvan 14 toegezegd zijn; er zal nog wel in detail naar de begroting worden gekeken. Voor de 2 andere aanvragen is nog meer inhoudelijke informatie nodig, alvorens deze kunnen worden toegekend. Deze aanvragen liggen bij de Stafdienst Onderzoek en zij hebben contact met de aanvragers. In feite is het geheel in gang gezet conform het plan, zoals eerder in de Raadsvergadering uiteengezet. Vervolgens meldt de Voorzitter dat de volgende uitvraag naar voren zal worden gehaald; er zal tijdig met de uitvraag gestart worden, zodat per januari 2025 gestart kan worden gegaan. Mariska Costeris meldt dat er ook een verandering in de regelgeving heeft plaatsgevonden: voorheen moest een volledig bedrag van 3ton toegekend worden, wat dan per beursronde

geïndexeerd zou worden, maar de beschikbare bedragen waren niet bij alle universiteiten voldoende om alle startende UD's een dergelijke beurs te geven. De Minister van OCW wil graag dat alle startende UD's een startersbeurs krijgen. Directeur Bedrijfsvoering merkt op dat het Ministerie heeft gezegd dat er een beurs gegeven mag worden tussen de 150K en 300K. Voor FdR zal dit betekenen dat de beurs waarschijnlijk 150K zal zijn, dan is er voldoende ruimte om iedere startende UD te voorzien van een startersbeurs, zonder dat het budget van de stimuleringsbeurzen moet worden aangesproken.

8. Rondvraag

→ Vraag vanuit de Raad over flexplekken

Gemeld wordt door de Raad dat er een enquête is uitgezet over dit onderwerp, maar dat hier voornamelijk weinig over gecommuniceerd is. Gevraagd wordt naar de uitkomsten van de enquête. Directeur Bedrijfsvoering meldt dat het onderwerp flexplekken ter tafel is gekomen, omdat er momenteel een krapte is aan werkplekken en dat door middel van flexplekken er een mogelijkheid is om meer werkplekken te creëren. Vervolgens meldt hij dat de resultaten van de enquête nog niet bekend zijn, maar dat de uitkomst aan de FR zal worden voorgelegd. Directeur Bedrijfsvoering vult nog aan dat er met Faciliteiten gekeken wordt waar flexplekken gecreëerd zouden kunnen worden; dit is een werk in progress. Onafhankelijken-Fractie neemt aan dat het een eufemisme is als het gaat om flexplekken. De Fractie vraagt ook waarom de reden van de enquête niet transparant gecommuniceerd is in de nieuwsbrief. De Fractie zou graag specifiek willen horen wat de problemen en de oplossingen zijn in het kader van het maken van flexplekken. Het zou namelijk een ingrijpende beslissing zijn en voor veel wetenschappers onwenselijk. Gevraagd wordt om ook te kijken naar andere mogelijkheden. Directeur Bedrijfsvoering dankt de Fractie voor deze reflectie en hij zegt toe in een volgende FR op dit punt terug te komen in de Raad in de vorm van een presentatie. Onafhankelijken-Fractie begrijpt dat er creatief gedacht moet worden om werkplekken te creëren als er krapte is, maar benadrukt om ook de flexibiliteit en de realiteit niet uit het oog te verliezen. Directeur Bedrijfsvoering begrijpt de reactie van de Fractie en meldt nogmaals hierop terug te komen, maar merkt nog op dat momenteel de bezettingsgraad niet erg groot is in het KOG.

→ PhD-aanstellingen

In antwoord op de vragen gesteld in een brief aan de Raad vanuit medewerkers in de positie van docent promovendus heeft het Bestuur Gertia Knorr, Hoofd HR, gevraagd aanwezig te zijn bij dit punt en dit toe te lichten. Nadat Gertia Knorr zich kort heeft voorgesteld licht zij toe dat gezien de tijdelijkheid van een PhD-fellow traject, dat bedoeld is als een opleidingstraject met een deel onderwijs, er naar een mogelijkheid is gezocht in het verleden om personen die al een dienstverband hebben gehad bij de universiteit toch de mogelijkheid te bieden in een tijdelijk PhD-fellow traject te stappen door het aanbieden van een docent promovendus aanstelling. De grondslag hiervoor heeft twee rechtsposities die iets van elkaar verschillen; een als docent en een als promovendus. Gertia Knorr zegt toe met een overzicht te komen waaruit blijkt welke verschillen er daardoor zijn. Daarnaast zal HR een inventarisatie doen op de aanwezige situaties binnen de faculteit en toetsen of de administratieve verwerking ervan juist is uitgevoerd. Daar waar nodig zal dit individueel rechtgetrokken worden in nauw overleg met betrokkenen.

PP-Fractie dankt Gertia voor haar heldere uitleg. Opgemerkt wordt door de Fractie dat de promovendi nu zelf aan de bel moeten trekken. HR meldt dat er inventarisatie plaatsvindt en de promovendi zelf zullen benaderen i.p.v. zoals het nu is (de promovendi moet HR benaderen). Helderheid is key en waar nodig is wordt gecorrigeerd op individueel niveau. Voor de zomer zal de Raad geïnformeerd worden over de status van dit onderwerp.

Sluiting openbare vergadering

De Voorzitter sluit het openbare gedeelte van de vergadering om 11.36 uur en dankt de faculteitsraad.

9. Vertrouwelijke vergadering

a. Benoemingen - VERTROUWELIJK

Dit agendapunt wordt behandeld in het besloten deel van de vergadering.